

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

NR
38

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1997 ROKU

ISSN 1428-1228

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

WRZESIEŃ 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz
Jarosław Ołowski

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU PASZ:

Wiesław Dzwonkowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 4,68

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, mgr Katarzyna Rola</i>	6
III. Krajowa produkcja surowców paszowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	18
IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	21
V. Handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk, mgr Katarzyna Rola</i>	27
VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	32
Aneks	38

W 2016 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na 2,06 mld ton, a ich zużycie wyniesie 2,05 mld ton. Nadwyżka produkcji względem zużycia wyniesie ok. 6 mln ton, wobec 25 mln ton w poprzednim sezonie i 56 mln ton dwa sezony wcześniej. Ponieważ podaż jest większa niż popyt, kolejny rok z rzędu ma miejsce spadek cen zbóż, a ich relatywnie niski poziom może utrzymać się w całym sezonie 2016/17.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w Polsce w 2016 r. wyniosły 29,9 mln ton i były o 7% większe od zbiorów w 2015 r. Jest to poziom o 2,5 mln ton większy od ich prognozowanego zużycia. Krajową produkcję pasz treściwych w sezonie 2016/17 szacuje się na 22,2 mln ton, tj. o 8,0% więcej w porównaniu z minionym sezonem. Produkcja pasz zbożowych (zbóż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) zwiększy się o 1,6 mln ton do ok. 20,5 mln ton (o 10,2%). Natomiast produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych może być o 2% większa niż w sezonie poprzednim i wyniesie ok. 1,76 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe w sezonie 2016/17 wzrośnie w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 2% i wyniesie ok. 21,4 mln ton. Wzrost popytu na pasze treściwe wynika głównie ze zwiększonego zapotrzebowania na pasze w produkcji drobiarskiej, gdyż zużycie w chowie trzody chlewnej może być podobne jak w poprzednim sezonie. Popyt na zbożowe surowce paszowe może wynieść 17,5 mln ton, wobec 17,3 mln ton przed rokiem. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich, podobnie jak przed rokiem, wyniesie ok. 10,8 mln ton. Natomiast zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie do 5,8 mln ton. Zużycie surowców wysokobiałkowych wyniesie ok. 3,89 mln ton, wobec 3,78 mln ton w sezonie 2015/16.

Sezon 2015/16 na krajowym rynku zbóż był pod dużą presją popytu, ale oddziaływanie na wzrost cen było osłabiane ich niskim poziomem w Europie i na świecie, gdzie była nadwyżka podaży. Średnia krajowa cena skupu pszenicy wyniosła 650 zł/t i była o 1% niższa niż w poprzednim sezonie, podczas gdy ceny żyta wzrosły o 2%, jęczmienia o 3%, a kukurydzy o 17% (wzrost odpowiednio do: 532, 620 i 600 zł/t).

W pierwszych miesiącach sezonu 2016/17, przy zwiększonej podaży, nastąpił sezonowy spadek cen zbóż, które w okresie lipiec-sierpień (z wyjątkiem kukurydzy), były od 1% do 10% tańsze niż przed rokiem. W dalszej części sezonu utrzyma się niski poziom cen. Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy paszowej w IV kwartale 2016 r. mogą wynieść 570-610 zł/t, a żyta 500-530 zł/t. Ceny kukurydzy mogą być o 10-15% niższe od cen pszenicy paszowej. W I półroczu 2017 r. prawdopodobny jest niewielki ich wzrost.

W sezonie 2015/16 ceny surowców wysokobiałkowych, z wyjątkiem śruty rzepakowej, były niższe niż w sezonie poprzednim. W pierwszych miesiącach bieżącego sezonu ceny śruty sojowej na krajowym rynku były o kilka procent wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, a śrutę rzepakowej niższe. W następnych miesiącach ich poziom powinien być porównywalny z cenami sprzed roku. Sytuacja na rynku zbóż i surowców wysokobiałkowych będzie sprzyjać stabilizacji cen pasz przemysłowych do końca 2016 r. a niewielki ich wzrost może mieć miejsce w I półroczu 2017 r.

Produkcja pasz przemysłowych w 2015 r., według GUS, wyniosła 9,31 mln ton, wobec 8,87 mln ton w 2014 r. Produkcja sprzedana ukształtowała się na poziomie 9,12 mln ton, wobec 8,59 mln

ton w roku poprzednim. Produkcja pasz przemysłowych dla drobiu w ubiegłym roku wzrosła o 10%, dla trzody o 2%, a dla bydła zmniejszyła się o 18%.

W 2016 r. produkcja pasz przemysłowych nadal rośnie pod wpływem bardzo wysokiej dynamiki produkcji brojlerów i zwiększonej produkcji jaj. Popyt na pasze przemysłowe dla trzody chlewnej i bydła jest nieznacznie większy niż przed rokiem. Szacuje się, że produkcja pasz przemysłowych może wynieść ok. 9,75 mln ton i będzie o prawie 5% większa niż w 2015 r. Wysokie tempo wzrostu produkcji pasz może być także w 2017 r., gdyż utrzyma się wysoka dynamika produkcji mięsa drobiowego. Ponownie wzrośnie też produkcja pasz dla bydła i trzody. Wstępnie przewiduje się, że produkcja pasz przemysłowych w 2017 r. może wynieść 10,2 mln ton.

W I połowie 2016 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm objętych sprawozdawczością finansową poprawiła się w stosunku do lat poprzednich. Dzięki niskim cenom surowców paszowych, wskaźniki rentowności i wygenerowane zyski powinny być wysokie w całym sezonie 2016/17.

Import głównych surowców paszowych będzie o ok. 9% mniejszy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 3,9 mln ton. Prawie 2,9 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, z tego 2,4 mln ton śrutę sojowej i 0,40 mln tony śrutę słonecznikowej. O ponad 32%, do 1,0 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych może wynieść ok. 1,67 mln ton, wobec 2,09 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych ok. 0,73 mln ton i będzie o ok. 10% mniejszy w porównaniu z sezonem 2015/16.

SUMMARY

In 2016, the world grain harvest (excluding rice) is estimated at 2.06 billion tonnes, and its consumption will amount to 2.05 billion tonnes. The surplus of production over consumption will amount to about 6 million tonnes, compared to 25 million tonnes in the last season and 56 million tonnes two seasons earlier. Because the supply has exceeded the demand, grain prices have been decreasing for another year in a row, and they should remain at a relatively low level throughout the 2016/17 season.

According to preliminary estimates, the 2016 grain harvest in Poland amounted to 29.9 million tonnes, which was 7% higher than the 2015 harvest. The level is 2.5 million tonnes higher than the forecast consumption. The domestic feed concentrates production in the 2016/17 season is estimated at 22.2 million tonnes, i.e. 8.0% higher than in the previous season. The production of grain feed (feed grain and bran from grain milled for flour and groats) will increase by 1.6 million tonnes, to about 20.5 million tonnes (by 7.5%). On the other hand, the production of high-protein raw materials for feed may be 2% higher in relation to the previous season, and it will amount to about 1.76 million tonnes.

In the 2016/17 season, the demand for feed concentrates on the domestic market will increase by about 2% in relation to the previous season, and it will amount to about 21.4 million tonnes. The increase in demand for feed concentrates results primarily from the increased demand for feed in the poultry production because their consumption by the pig breeding sector may approximate the consumption in the previous season. Demand for grain materials for feed may amount to 17.5 million tonnes, compared to the 17.3 million tonnes in the previous year. Feeding on grain in the form of livestock feed will increase by less than 1%, i.e. to about 10.8 million tonnes. However, the use of grain in the feed industry will grow to 5.8 million tonnes. The consumption of high-protein raw

materials will amount to about 3.89 million tonnes, compared to 3.78 million tonnes in the 2015/16 season.

The 2015/16 season on the domestic grain market was under great pressure of the demand, but impact on an increase in prices was diluted by their low level in Europe and the world, where the surplus of supply was recorded. The domestic average wheat procurement price amounted to PLN 650 per tonne, and was 1% lower than in the previous season, and the prices of rye, barley and maize increased by 2%, 3% and 17% respectively (reaching PLN 532, PLN 620 and PLN 600 per tonne respectively).

In the earliest months of the 2016/17 season, with the increased supply, there was the seasonal drop in the prices of grain which was 1-10% cheaper in July-August (excluding maize) than last year. The prices in the rest of the season will remain low. It is forecast that the average price of feed wheat in the 4th quarter of 2016 may amount to PLN 570-610 per tonne, and the price of rye may amount to PLN 500-530 per tonne. Maize prices may be 10-15% lower than the price of wheat for feed. In the first half of 2017, a slight increase in those prices is possible.

In the 2015/16 season, the prices of high-protein raw materials, excluding rapeseed pellets, were lower than in the previous season. In the earliest months of the current season, the prices of soy pellets on the domestic market were a few percent higher than in the same period of the previous season, and the prices of rapeseed pellets were lower. In the months to come, their level should be comparable to last year's prices. The situation on the market of grain and high-protein materials will help stabilise the industrial feedstuffs prices by the end of 2016, and they may slightly increase in the first half of 2017.

According to the Central Statistical Office of Poland, the 2015 industrial feed-

stuffs production amounted to 9.31 million tonnes, compared to 8.87 million tonnes in 2014. The sales amounted to 9.12 million tonnes, compared to 8.59 million tonnes in the previous year. The production of industrial feedstuffs for poultry last year grew by 10%, for pigs – by 2%, and for cattle decreased by 18%.

The production of industrial feedstuffs in 2016 is still growing due to the high broiler production dynamics and an increase in egg production. The demand for industrial feedstuffs for pigs and cattle is slightly higher than in the previous year. It is estimated that the industrial feedstuffs production may amount to about 9.75 million tonnes, and be nearly 5% higher than in 2015. The growth rate of feed production may be high in 2017 as well because the dynamics of poultry meat production will remain high. Furthermore, the production of feed for cattle and pigs will increase again. According to the initial forecast for 2017, the industrial feedstuffs production may amount to 10.2 million tonnes.

In the first half of 2016, the economic and financial situation of companies obliged to produce financial statements improved compared to previous years. Due to the low prices of raw materials for feed, profitability indicators and generated profits should be high throughout the 2016/17 season.

The import of the main feed components will total about 9% lower than in the previous year, and it will amount to about 3.9 million tonnes. The import of high-protein raw materials will amount to nearly 2.9 million tonnes, including 2.4 million tonnes of soybean meal and 0.40 million tonnes of sunflower meal. The import of grain materials for feed will decrease by over 32%, to 1.0 million tonnes. The export of grain materials for feed may amount to about 1.67 million tonnes, compared to 2.09 million tonnes in the previous season, and of high-protein raw materials – to about 0.73 million tonnes, and it will be about 10% lower than in the 2015/16 season.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek drobiu i jaj (50) • październik 2016,
2. Rynek zbóż (51) • październik 2016,
3. Rynek ryb (25) • październik 2016,
4. Rynek mięsa (51) • październik 2016,
5. Rynek rzepaku (50) • listopad 2016,
6. Rynek ziemniaka (43) • listopad 2016,
7. Popyt na żywność (17) • listopad 2016,
8. Rynek wyrobów alkoholowych (4) • listopad 2016,
9. Rynek owoców i warzyw (49) • grudzień 2016,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (45) • kwiecień 2017,
11. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (44) • kwiecień 2017,
12. Rynek mleka (52) • kwiecień 2017,
13. Rynek ryb (26) • kwiecień 2017.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2016 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 numer) w 2016 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>